Öğretmenler için Yapay Zekâ Öz Yeterlik Ölçeği (AISES-T)

Tolga Topçubaşı, Oğuz Keleş, Serkan Demir, Tuğçe Gamze İşçi

22 maddelik Türkçe çeviri formu ve kullanım kılavuzu.

Amaç ve kapsam

Öğretmenlerin yapay zekâyı öğrenme, öğretime entegre etme ve anlama konusundaki öz yeterlik algılarını belirlemek.

Ölçek künyesi

Özellik	Bilgi
Hedef grup	Öğretmenler
Madde / alt boyut	22 madde / 3 alt boyut
Yanıt biçimi	1-5 Likert
Örneklem	AFA: 313; bağımsız DFA: 559
Güvenirlik	Genel alfa .96; alt boyutlar .92-.96
Form dili	Türkçe çeviri; kaynak makaledeki İngilizce maddeler esas alınmıştır.

Araştırmacılar için kullanım izni

Ben, Doç. Dr. Oğuz Keleş, bu koleksiyonda yer alan, geliştirdiğim veya ortak geliştiricisi olduğum ölçeklerin akademik ve bilimsel araştırmalarda ücretsiz kullanılmasına izin veriyorum. Bu kapsamda benden ayrıca e-posta ile kullanım izni alınmasına gerek yoktur. Araştırmacıların ilgili özgün yayına ve ölçeğin tüm yazarlarına uygun biçimde atıf yapmaları gerekir.

Bu açıklama Oğuz Keleş'in yazar olarak verdiği kullanım iznidir. Diğer yazarlar adına ayrı bir beyan veya yayıncıya ait hakların devri anlamına gelmez. Ölçek ifadeleri, yanıt seçenekleri ve puanlama esasları korunmalıdır. Çeviri, uyarlama veya değişiklikler özgün ölçekle eşdeğer kabul edilmemeli; uygun geçerlik ve güvenirlik çalışmalarıyla raporlanmalıdır.

Kaynak ve atıf

Topçubaşı, T., Keleş, O., Demir, S. ve İşçi, T. G. (2026). Teachers' artificial intelligence self-efficacy: development and validation of a multidimensional scale grounded in social cognitive theory. Frontiers in Education, 11, 1948951. https://doi.org/10.3389/feduc.2026.1948951

https://doi.org/10.3389/feduc.2026.1948951

Kaynak kontrolü: 29 Ekim 2026. Kılavuz, özgün yayından derlenmiştir. Aşağıda "teknik öneri" olarak belirtilen hesaplar yeni bir norm veya doğrulanmış kesme puanı değildir.

Uygulama ve puanlama kılavuzu

Uygulama

Ölçek öğretmen öz bildirimidir. Bu Türkçe form, özgün makalenin Tablo 2'sinde yayımlanan ve nihai ölçekte tutulan 22 İngilizce maddenin çevirisidir. Nihai I1-I22 numaraları ve alt boyut dağılımı korunmuştur.

Puanlama

Makale, madde puanlarının toplanmasını açıkça belirtir. F1 = I1-I11 (11-55); F2 = I12-I18 (7-35); F3 = I19-I22 (4-20). Genel toplam = I1-I22 (22-110). Yüksek puan daha güçlü algılanan yapay zekâ öz yeterliğini gösterir. Tüm yayımlanmış maddeler olumlu yönlüdür; kaynak ayrıca bir ters madde listesi vermemektedir.

Eksik veri ve yorumlama

Kaynak örneklemlerinde eksik yanıt bulunmadığı belirtilmiştir; yeni uygulamalar için bir eksik veri puanlama kuralı tanımlanmamıştır. Eksik yanıtları sıfır saymayın. Kesme puanı veya norm temelli düşük/orta/yüksek eşik üretilmemiştir. Sonuçları algı düzeyi olarak raporlayın.

Raporlama

Özgün yayına atıf yapın; kullanılan form dilini, toplam/alt boyut puanlarını ve kendi örnekleminizdeki güvenirliği belirtin.

Alt boyut eşleştirmesi

Alt boyut	Madde kimlikleri / puanlama
F1: Yapay zekâ kullanımı ve öğrenme öz yeterliği	I1-I11 | Toplam: 11-55
F2: Pedagojik yapay zekâ entegrasyonu öz yeterliği	I12-I18 | Toplam: 7-35
F3: Yapay zekâ farkındalığı ve anlama öz yeterliği	I19-I22 | Toplam: 4-20

Kaynak notları

Türkçe çeviri notu: Bu dosya yayımlanmış İngilizce madde metinlerinin Türkçe çevirisidir; ayrıca yürütülmüş bir Türkçe uyarlama/geçerlik çalışması olarak sunulmamaktadır. Kaynak makalenin psikometrik bulguları otomatik olarak bu çeviri için yeni bir doğrulama kanıtı oluşturmaz.

Ölçek madde formu

Her ifade için görüşünüze uygun tek yanıtı 1 (Kesinlikle katılmıyorum) ile 5 (Kesinlikle katılıyorum) arasında işaretleyin. Yanıt sütununda seçtiğiniz kodu daire içine alın.

Nihai I1-I22 numaraları kullanılmıştır; P1-P50 madde havuzu ve elenen maddeler forma alınmamıştır.

1 Kesinlikle katılmıyorum · 2 · 3 · 4 · 5 Kesinlikle katılıyorum. Kaynakta yalnızca uç seçeneklerin sözel etiketleri açıkça verilmiştir.

Madde	İfade	Yanıt
I1	Eğitim süreçlerinde karşılaşılan sorunlara yapay zekâ araçlarını kullanarak yaratıcı çözümler geliştirebilirim.	1 2 3 4 5
I2	Gerçek yaşam sorunlarını çözmek için yapay zekâ uygulamalarından yararlanabilirim.	1 2 3 4 5
I3	Üst düzey düşünme becerilerimin gelişimini desteklemek için yapay zekâ kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I4	Bilimsel araştırma süreçlerini yürütürken yapay zekâ uygulamalarından yararlanabilirim.	1 2 3 4 5
I5	Yapay zekâ uygulamalarını kullanarak olası sorunları nasıl çözeceğimi bilirim.	1 2 3 4 5
I6	Yapay zekâ uygulamalarının sunduğu alternatifleri değerlendirebilirim.	1 2 3 4 5
I7	Sınıfımda yapay zekâ teknolojilerini kullanma konusunda kendime güvenirim.	1 2 3 4 5
I8	Yapay zekâ uygulamaları aracılığıyla yeni teknolojilere uyum sağlama becerime güvenirim.	1 2 3 4 5
I9	Öğrenme motivasyonumu artırmak için yapay zekâ uygulamalarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I10	Kendi öğrenme süreçlerimi desteklemek için yapay zekâ uygulamalarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I11	Zamanımı daha verimli yönetmek için yapay zekâ uygulamalarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I12	Kullandığım eğitim uygulamalarında yapay zekâdan yararlanabilirim.	1 2 3 4 5
I13	Yapay zekâ uygulamalarını kullanarak ölçme ve değerlendirme araçları geliştirebilirim.	1 2 3 4 5
I14	Öğrencilerin ilerlemesini izlemek için yapay zekâ araçlarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I15	Yapay zekâ araçlarını öğretme ve öğrenme sürecine entegre edebilirim.	1 2 3 4 5
I16	Yapay zekâ desteğiyle bir ders tasarlayabilirim.	1 2 3 4 5
I17	Öğrenci merkezli öğrenme stratejilerini desteklemek için yapay zekâ uygulamalarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5
I18	Yapay zekâ destekli öğretim yöntemleriyle farklı öğrenme stillerine sahip öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırabilirim.	1 2 3 4 5
I19	Yapay zekâ uygulamalarının nasıl çalıştığını kolaylıkla anlayabilirim.	1 2 3 4 5
I20	Yapay zekâ teknolojilerinin amaçlarını ve işlevlerini açıklayabilirim.	1 2 3 4 5
I21	Yapay zekâ uygulamalarından elde edilen bilgilerin güvenilirliğini değerlendirebilirim.	1 2 3 4 5
I22	Eğitimdeki güncel gelişmeleri takip etmek için yapay zekâ uygulamalarını kullanabilirim.	1 2 3 4 5